

Obsah

Úvod: Země a její tři sudičky	8
-------------------------------------	---

I' Stručné dějiny a význam českého dolování

od pravěku do renesance	13
-------------------------------	----

Mnoho ložisek různých typů	14
----------------------------------	----

Komoditní trhy v pravěku	14
--------------------------------	----

Keltská industrializace země	17
------------------------------------	----

Těžba stříbra jako předpoklad středověké revoluce	21
---	----

Cesta k hornímu právu	26
-----------------------------	----

Železný klobouk, cementační zóna a otázka vyčerpání ložisek	29
--	----

Kutná Hora a její evropský rámec	31
--	----

Přestřelka v Kutné Hoře	35
-------------------------------	----

Komoditní pohled na dějiny světa	37
--	----

Založení města Písku a potravinová krize následkem dolování	38
--	----

Jáchymovská stříbrná horečka	42
------------------------------------	----

Hornická města v Krušnohoří	44
-----------------------------------	----

Hájek z Libočan: Libušino proroctví o horách a kovech ...	46
---	----

II' Hornická krajina

Definice a genius loci	49
------------------------------	----

Pravěké hornictví v Krumlovském lese	53
--	----

O rybnících	53
-------------------	----

Zvuková krajina – soundscape	54
------------------------------------	----

Starohorský vodní náhon	55
-------------------------------	----

Doly a lesy	55
-------------------	----

Dřevěné uhlí	58
--------------------	----

Rekultivace a báňská digitální hygiena	60
--	----

Delius: O rudních žilách	62
--------------------------------	----

III' Hornictví v novověku

Čechy jako „kolonie“ Evropy?	65
------------------------------------	----

Příbram – hlavní ložisko rakousko-uherské monarchie ...	68
---	----

Horní školy	73
-------------------	----

Mincovnictví a nové pojetí času	76
---------------------------------------	----

Hornictví a vznik systémového myšlení – hydraulické a montánní civilizace	83
--	----

Cítíte evropské kořeny?	84
-------------------------------	----

IV' Jak vznikají ložiska?

Hydrotermální proces	87
----------------------------	----

Duchovní význam hliníku	91
-------------------------------	----

Železo je jiné	93
----------------------	----

Oleum, kamenec, kyzy a počátek chemického průmyslu	96
---	----

Ordovická ložiska: železné srdce království	100
---	-----

Skarny	103
--------------	-----

Greisen	105
---------------	-----

Učenci, badatelé a reformátoři.....	108
Jak kořeny přemýšlejí o stromu?.....	117
Chemická analýza, analytická chemie a objev barvy.....	118
Pochopit ducha století skrze hornictví.....	121
Cestou na Horu sv. Kateřiny.....	121

V^I Zlato	123
Největší pravěký důl v České republice.....	123
Jílové, tajemné a velkolepé.....	129
Chcete si zarýžovat zlato?.....	133
Blaník, Roudný a arzenopyrit	139
Nevytěžené zásoby zlata v ČR	141
Zlato jako osobní a národní investice	141
Peak gold: dosáhli jsme vrcholu těžby zlata... A co to znamená?.....	144

VI^I Cín a další barevné kovy	147
Čtyři kovy a možná pět	147
Rýžování cínu a zlata.....	149
Rýžování.....	149
Krupka a Horní Slavkov – tisíc let dolování cínu	155
Kovový vlk	162
Regulus neboli Králíček	163

VII^I Uran	169
Počátky těžby.....	169
Uranový Jáchymov a Horní Slavkov	173
Stíny smrti	178
Vytěžený uran	179
Uranová Příbram	181
Strážský blok – velké evropské ložisko v křídových pískovcích.....	190
Nejmladší těžba	192
Kyseliny a jaderná energetika	194

VIII^I Železo	199
Železo je všude.....	199
Dýmačky a vysoké pece	201
Produkční oblasti	204
Produkce železa v českých zemích	205
Železná cesta rakouské monarchie.....	207
Dobřív	210
Velkomoravská železná říše.....	213

IX^I Uhlí	215
Černé i hnědé uhlí a lignit k tomu.....	215
Krtek prospektor aneb počátky černého a rudého Kladna.....	218
Krvavé Boží tělo	220
Doprava vznikla kvůli uhlí, ne lidem	225

Technický vzestup země – zapomenutý vklad do národního obrození.....	228
Kombinace uhlí a železa vytváří novou situaci.....	231
Cesta k plzeňské Škodovce	235
Wittgenstein na Kladně	239
Hnědé uhlí	243
Důlní neštěstí na dole Nelson	247
Limity těžby a obnovení hlubinného dolování.....	249
Černý trojúhelník, budoucnost smrku a velká hra o les	253
Lidská historie uhlí	255
Uhlí a nové pojetí světa	261
Uhel král.....	263

X^I Nerudní ložiska a jejich vznik	265
Kaolin a keramické jíly	266
Pegmatity	276
Poklad v pegmatitovém dole	277
Jeskynní výplně	278

Poděkování	325
O autorech	327
Literatura a prameny	328
Abecední rejstřík	334

Grafit	279
Kadaňská zeleň (hlínka).....	282
Podzemní dobývání stavebních materiálů.....	283
Drahé kameny	288
Voda.....	289
Fluorit a baryt	291
Tužka = grafit a jalovec	294

XI^I Tunely a budoucnost českého hornictví	297
Tunely – na cestě k hornictví dneška	297
Pestrý život barabů	304
Co nám ještě v zemi zbývá?	309
Návrhy místním iniciativám a starostům obcí.....	315

XII^I Závěr: Práce s duší začíná prací s hmotou	319
Několik příkladů ze středoevropského prostředí.....	320